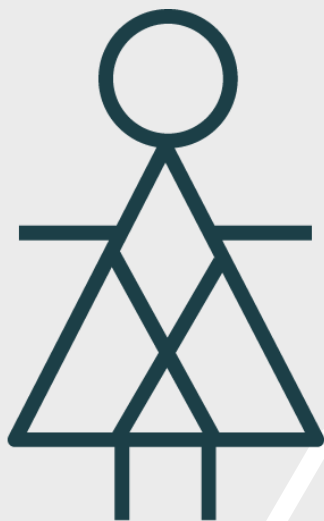
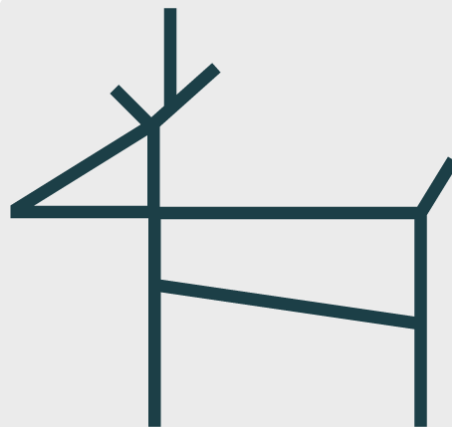

Salla

In the middle of nowhere

OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

Sallan esiopetus

@sallanvarhaiskasvatus

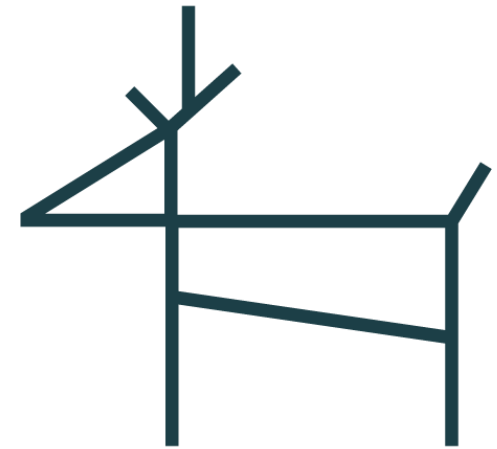
salla.fi

Mitä opiskeluhuolto on?

- Lapsella on oikeus saada maksutta opiskeluhuolto, jota esiopetukseen osallistuminen edellyttää. Esiopetuksen opiskeluhuolto koskee myös pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevia lapsia
- Opiskeluhuollolla tarkoitetaan lapsen hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa esiopetusyhteisössä
- Opiskeluhuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko esiopetusyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhuoltona
- Tämän lisäksi lapsilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhuoltoon monialainen yhteistyö on opiskeluhuollossa keskeistä
- Opiskeluhuoltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, avoimuus ja kunnioittava suhtautuminen lapseen ja huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen
- Yhteisölliseen opiskeluhuoltoon osallistetaan esim. kyselyiden ja vanhempainiltojen kautta
- Opiskeluhuoltoa ohjaavat kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, paikallinen esiopetussuunnitelma sekä esiopetuksen opiskeluhuoltosuunnitelma

Salla

In the middle of nowhere

Opiskeluhoolto

Lapsen hyvän oppimisen, hyvän fyysisen ja psyykkisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä, ylläpitämistä ja niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa esiopetusyhteisössä

Yksilökohtainen opiskeluhoolto

- Ehkäisevää
- Tukea antavaa

Monialainen
asiantuntijaryhmä

Yhteisöllinen opiskeluhoolto

- Ensisijaista
- Ehkäisevää
- Kuuluu kaikille

Opiskeluhoollon palvelut

- Terveystenhoitaja
- Psykologipalvelut
- Kuraattoripalvelut

Lapset

- Osallisuus
- Hyvinvointi
- Oppiminen

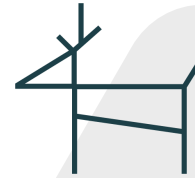
Oppimisympäristö

- Terveellisyys
- Turvallisuus
- Esteettömyys

Mitkä ovat opiskeluhuollon tavoitteet?

- Edistää lasten oppimista, terveyttä sekä hyvinvointia ja viihtyvyyttä omassa toimintaympäristössään
- Edistää lasten ja huoltajien osallisuutta
- Ehkäistä ongelmien kasvamista ja monimuotoistumista
- Edistää esiopetuksen yhteisöllistä toimintaa, terveellisyyttä, esteettömyyttä ja turvallisuutta sekä kodin ja esiopetuksen välistä yhteistyötä
- Turvata varhainen tuki
- Tukea yksilöä kehittämällä esiopetusyhteisöä ja oppimisympäristöä
- Tukea henkilöstön työtä

Salla

In the middle of nowhere

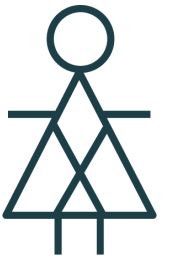
Salla

In the middle of nowhere

Opiskeluhooltosuunnitelmat

Opiskeluhooltosuunnitelmaan kirjataan:

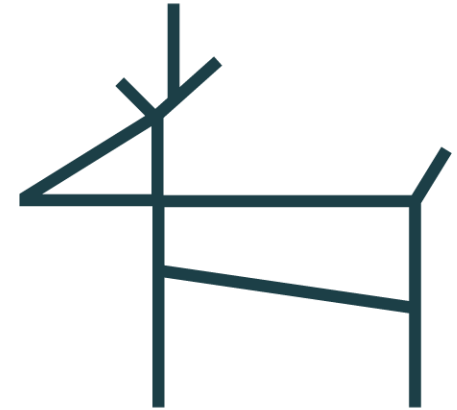
- arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhooltopalveluista
- esiopetusyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi
- yhteistyön järjestäminen lasten ja heidän perheidensä sekä esiopetuksessa työskentelevien ja muiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa
- kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma
- toimenpiteet opiskeluhooltosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (*omavalvonta*)
- Opiskeluhooltosuunnitelmista sekä niiden arvioinneista tiedotetaan huoltajia esim. vanhempainilloissa ja Daisy-tiedotteissa
- Opiskeluhooltosuunnitelma liitetään kunnan esiopetuksen internetsivustolle

Opiskeluhuollon kokonaistarve ja käytävissä olevat opiskeluhoitopalvelut

Asuinalueen erityispiirteet ja opiskeluhoollon kokonaistarve

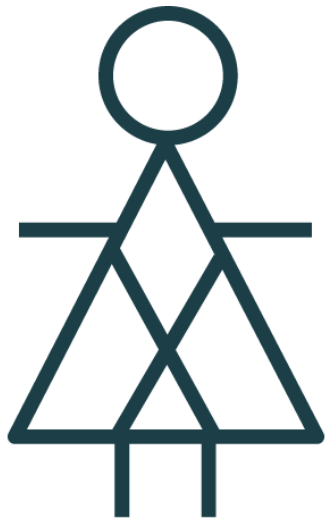
- Sallassa on alle 3500 asukasta
- Väestössä on paljon yli 60-vuotiaita, Salla on kuitenkin vireä ja muuttovoittoinen kunta
- Salla on Suomen seitsemänneksi laajin kunta
- Metsätalous ja poronhoito ovat perinteisiä elinkeinoja, näiden ohella myös matkailu työllistää
- Sallassa on maailman puhtain ilma ja kaunis luonto
- Sallassa on yksi varhaiskasvatusyksikkö, jossa toimii yksi esiopetusryhmä, lapsia esiopetuksessa on noin 20

Salla
In the middle of nowhere

Salla

In the middle of nowhere

Käytettävissä olevat opiskeluhuoltopalvelut

Kuraattori

Puh. 040 184 9404

Kuraattorin palveluita on resursoitu 1h/viikko

Psykologi

NorTher Oy

Tarvittaessa ostopalveluna

Neuvolan terveydenhoitaja

Puh. 040 525 1270

5-vuotistarkastukset sekä monialainen yhteistyö

Kouluterveydenhoitaja

Puh. 040 535 0619

Monialainen yhteistyö nivelvaiheessa

Mitä ovat yhteisöllisen opiskeluhuollon toimijat?

Opiskeluhuollon ohjausryhmä:

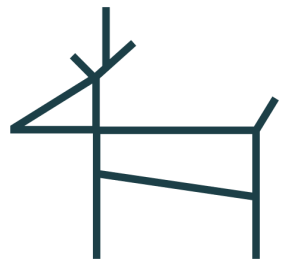
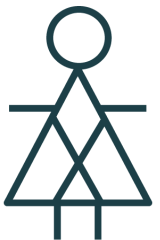
Sivistysjohtaja, varhaiskasvatuspalveluiden johtaja, koulujen johtajat, terveydenhoitaja, lääkäri, kuraattori, psykologi, nuorisotyöntekijä, nuoriso- ja liikuntapalveluiden johtaja, kirjasto- ja kulttuuripalveluiden johtaja, vastaava kuraattori

Muut toimijat:

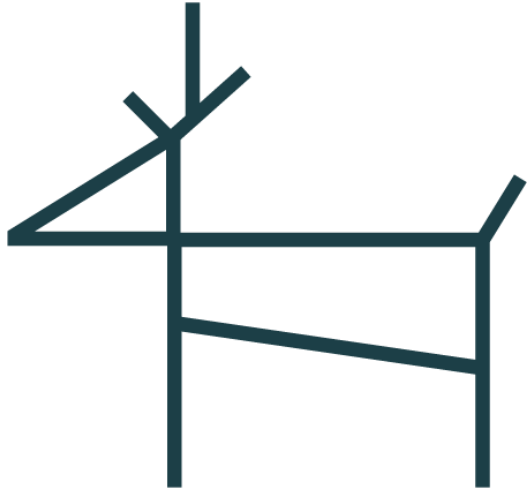
Järjestöt, yhdistykset, sote-palvelut, erikoissairaanhoido, poliisi, pelastustoimi, nuoriso- ja liikuntapalvelut, kirjasto- ja kulttuuripalvelut,

Opiskeluhooltoryhmä EHTIS:

Esiopetuksen henkilöstö, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, terveydenhoitaja, koulukuraattori, varhaiskasvatusyksikön johtaja, muut kutsuttavat

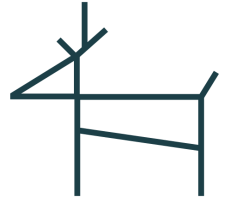

Salla

In the middle of nowhere

- Opiskeluhooltoryhmä EHTIS vastaa opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. EHTIS kokoontuu vähintään kaksi kertaa toimintavuoden aikana ja lisäksi tarpeen mukaan. EHTIKSESSÄ käsitellään asioita yleisellä ja yhteisöllisellä tasolla
- Opiskeluhoollon ohjausryhmä vastaa opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Ohjausryhmä kokoontuu kaksi kertaa toimintavuoden aikana
- Yhteisöllinen opiskeluhoolto tekee yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa

Yhteisöllinen opiskeluhoolto

- Yhteisöllistä opiskeluhooltoa toteuttavat kaikki opiskeluhoollon toimijat
- Yhteisöllisiä toimintatapoja kehitetään yhteistyössä lasten, huoltajien sekä muiden lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa
- Yhteisöllistä opiskeluhooltoa on mm. yhtenäisen toimintakulttuurin edistäminen, jota on esimerkiksi positiivinen pedagogiikka ja vahvuuksien kautta toimiminen sekä sensitiivinen kohtaaminen

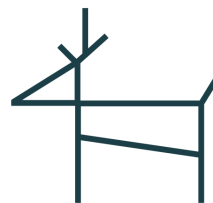
Esimerkkejä yhteisöllisestä opiskeluhoollosta

Opiskeluhuoltosuunnitelmaan sisältyvät muut suunnitelmat

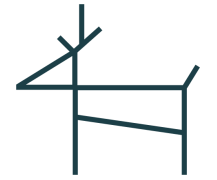

- Kinttalanharjun varhaiskasvatuskeskuksen Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma
- Kinttalanharjun varhaiskasvatuskeskuksen Pelastus- ja turvallisuussuunnitelma
- Kinttalanharjun varhaiskasvatuskeskuksen Lääkehoitosuunnitelma

Opiskeluhuollon polku Sallan esiopetuksessa

Salla
In the middle of nowhere

Miten toimia, kun huoli lapsesta herää
- miten voisimme lähteä selvittämään asioita

Henkilöstö arvioi, onko kyseessä pedagoginen kasvuun ja oppimiseen liittyvä huoli vai opiskeluhuollollinen eli hyvinvointiin liittyvä huoli. Tarvittaessa voidaan nimettömänä tai huoltajan suostumuksella konsultoida opiskeluhuoltoryhmän jäseniä

Pedagoginen huoli:

- Kasvun ja oppimisen tuki

**Yleinen
tuki**

**Tehostettu
tuki**

**Eriytynen
tuki**

Henkilöstön ilmoitusvelvollisuus: huolen ollessa **akuutti**, tehdään yhteydenotto sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi, lastensuojeluilmoitus tai yhteys poliisiin. Mahdollista myös konsultoida.

Opiskeluhuollollinen huoli

- Opiskeluhuollon tuki
- Huoltajan suostumuksella kutsutaan koolle monialainen asiantuntijaryhmä

Ryhmä nimeää vastuuhenkilön ja opiskeluhuoltokertomuksen kirjaajan

Tehdään yhteinen suunnitelma niistä tukitoimista, joita lapsi ja perhe tarvitsee

Tukitoimien toteutumisen seurantalaveri

Yksilökohtainen opiskeluhuolto

- Kun huoli herää ja todetaan, että asia koskee opiskeluhuoltoa, aloitetaan yksilökohtainen opiskeluhuolto (ks. Opiskeluhuollon polku)
- Prosessissa lasten osallisuus, mielipiteet ja omat toivomukset otetaan huomioon
- Huoltajan osallisuutta tuetaan ja mielipiteitä kuullaan
- Yksilökohtainen opiskeluhuolto esiopetuksessa edellyttää aina yksilöidyn, kirjallisen huoltajan suostumuksen
- Tilanteen vaatiessa henkilöstöllä on kuitenkin laillinen velvoite kertoa huoli muille opiskeluhuollon toimijoille. Jos lastensuojeluilmoitus on tilanteessa aiheellinen, ei lupaa tarvita
- Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi tarpeelliset tiedot kirjataan opiskeluhuoltokertomukseen
- Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (21 §) mukaan koulutuksen järjestäjä ylläpitää opiskeluhuoltorekisteriä, johon tallennetaan opiskeluhuoltokertomukset sekä muut siihen liittyvissä tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä opiskelijaa koskevat asiakirjat

Opiskeluhuoltokertomus

Opiskeluhuoltokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi ja siihen kirjataan yksittäisen lapsen

- nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot lapsen huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- asian aihe ja vireille panija
- lapsen tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet
- tiedot asian käsittelystä monialaisessa asiantuntijaryhmässä, siihen osallistuneet henkilöt, heidän asemansa, tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot
- toteutetut toimenpiteet
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa
- Jos sivulliselle annetaan opiskeluhuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä, mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu

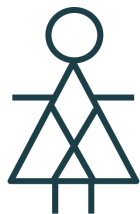

Yhteistyö esiopetuksen ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa

- Yksilökohtaisessa opiskeluhoitotyössä muodostetaan lapsen tarpeiden mukaisesti asiantuntijaryhmä lastensuojelun, erikoissairaanhoidon, poliisin ja tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa

Yhteistyö lastensuojelussa

- Sosiaalityöntekijä /perhetyöntekijä osallistuu tarvittaessa opiskeluhoitotyöryhmän työskentelyyn konsultoidakseen tarvittaessa tilanteessa, jos lapsesta herää huoli.
- Sosiaalitoimen työntekijä tunnistaa ja puuttuu tarvittaessa lasta koskeviin sosiaalisiin ongelmiin.
- Sosiaalityöntekijä ottaa vastaan lastensuojeluilmoitukset sekä esiopetuksen esittämän huolen, jonka hän voi arvioida.
- Sosiaalitoimi voi varhaisella ja ennaltaehkäisevällä tuella auttaa perhettä mahdollisimman ajoissa. Tuen muotoja ovat keskustelut sosiaalityöntekijän kanssa , vanhemmuuden tukeminen ja oppilaan oman näkemyksen selvittäminen sekä tilanteen tavoitteellinen kartoittaminen ja tukeminen sekä työstäminen yhdessä oppilaan kanssa.

Salla
In the middle of nowhere

Yhteistyö erikoissairaanhoidossa

- Erikoissairaanhoidon hoitosuhteessa olevat lapset käyvät vastaanotoilla erikoissairaanhoidon tekemän suunnitelman mukaan
- Myös äkillisiä erikoissairaanhoidon palveluita tarvitaan, mikäli vamma tai sairaus sitä edellyttää
- Hoitopalaute erikoissairaanhoidosta tulee perusterveydenhuoltoon ja esiopetukseen, jos huoltajat antavat siihen luvan

Yhteistyö poliisin kanssa

- Poliisi osallistuu kasvatustyöhön tarjoamalla liikennevalistusta ja laillisuuskasvatusta oppilaille kouluissa
- Jos on syytä epäillä lapseen kohdistuvaa väkivaltaa tai seksuaalirikosta työntekijän on tehtävä viipymättä ilmoitus poliisille sekä lastensuojeluun

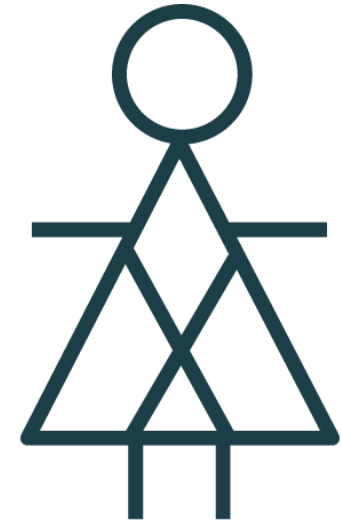

Salassapitovelvollisuus

- Yksilökohtaisessa opiskeluhuollossa noudatetaan salassapitovelvollisuutta
- Lapsen yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi
- Laissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavalla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus ilmoittaa poliisille henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten välttämättömät tiedot, jos hän tehtäviä hoitaessaan on saanut tietoja olosuhteista, joiden perusteella hänellä on syytä epäillä jonkun olevan vaarassa joutua väkivallan kohteeksi.

Salla

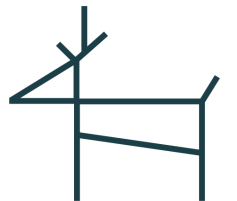
In the middle of nowhere

Mitä ovat opiskeluhuoltopalvelut Sallassa?

Kuraattorin työhön kuuluu:

- Yhteistyö esiopetushenkilöstön, huoltajien ja lasten kanssa. Kuraattori toimii konsultatiivisena tukena henkilöstölle, esim. sosiaalisiin suhteisiin tai kiusaamiseen liittyvissä asioissa.
- Lapsen tukeminen esiopetuksen ja koulun nivelvaiheessa, esimerkiksi siirtopalaverit
- Perheen tukeminen kasvatustyössä ja tarvittaessa ohjaaminen muiden palveluiden piiriin

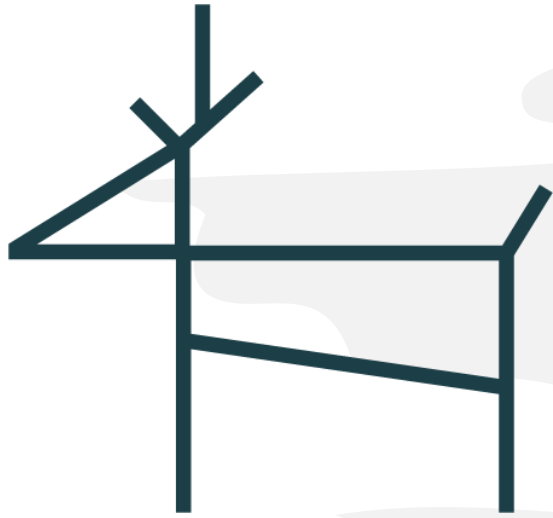

Psykologin työhön kuuluu:

- Oppimisen ja opetuksen järjestelyyn liittyvien asioiden suunnittelu ja arviointi
- Oppimisvaikeustutkimukset
- Oppimisen tuen suunnittelu
- Oppimisvalmiuksien ja psykososiaalisen tilanteen arviointi sekä tukeminen konsultatiivisin keinoin
- Henkilöstön konsultointi
- Huoltajien ohjaus ja neuvonta
- Moniammatillinen tiimityö

Lapselle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä esiopetuksen työpäivänä sen jälkeen kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä.

Terveydenhoitajan työhön kuuluu:

- 5-vuotiaiden terveystarkastus
- Esiopetusyhteisön hyvinvoinnin edistäminen yhteistyössä muun opiskeluhuollon kanssa
- Kouluterveydenhuoltoon kuuluvat esiopetusympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden seuranta sekä esiopetusyhteisön hyvinvoinnin edistäminen yhteistyössä muun opiskeluhuollon kanssa

Salla

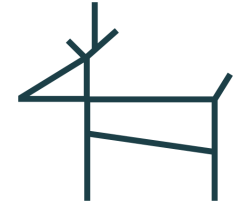
In the middle of nowhere

Mitä on toiminta nivelvaiheissa ja mitkä ovat tiedonsiirtoon liittyvät käytänteet?

- Yhteistyötä esiopetuksen ja alkuopetuksen henkilöstön kanssa
- Tavoitteena sujuvoittaa siirtymää esiopetuksesta alkuopetukseen
- Tiedonsiirtopalaverit keväällä
- Lapsille järjestetään tutustumispäiviä kouluun
- Opiskeluhuollollinen asiatieto edellyttää huoltajan antamaa yksilöityä kirjallista tiedonsiirtolupaa. Ilman lupaa voidaan kuitenkin siirtää opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot
- Esiopetushenkilöstöä osallistuu lasten ensimmäisiin koulupäiviin

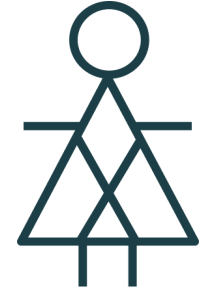

Lasten poissaolot

- Esiopetuksessa lapsen poissaoloja tarkastellaan suhteessa esiopetuksen tavoitteisiin.
- Poissaoloista sovitaan yhdessä esiopetuksen opettajan kanssa. Pidemmän poissaolon ajaksi sovitaan korvaavia tehtäviä.
- Jos poissaoloja on paljon, voi olla perusteltua, että esiopetuksen opettaja kehottaa osallistumaan säännöllisemmin esiopetukseen, jotta esiopetuksen yksilölliset tavoitteet eivät vaarannu.
- Poissaoloista tulee aina ilmoittaa etukäteen.

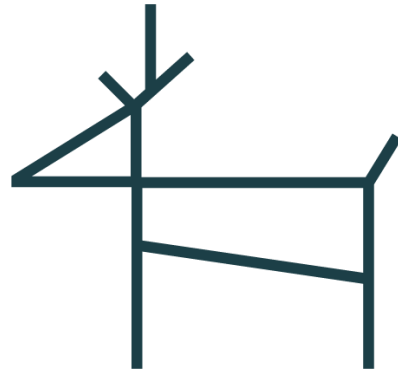
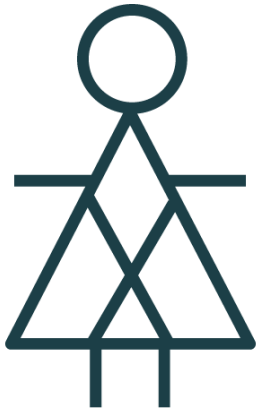
Kuljetukset

- Jos esiopetusta saavan lapsen esiopetusmatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen
- Esiopetusta saavalla lapsella on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka lapsen ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu lapselle liian vaikeaksi tai vaaralliseksi
- Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on lapsen kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus
- Lapsia kuljettavilta autoilijoilta edellytetään ammattitaitoisuutta, luotettavuutta, täsmällisyyttä ja muuta soveltuvuutta lasten kuljetuksiin.
- Esiopetuskyydityspysäkki sijaitsee varhaiskasvatusyksikön takana henkilökunnan parkkipaikan yhteydessä
- Henkilöstö huolehtii lapsen turvallisen siirtymisen kuljetuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kuljetukseen

Salla

In the middle of nowhere

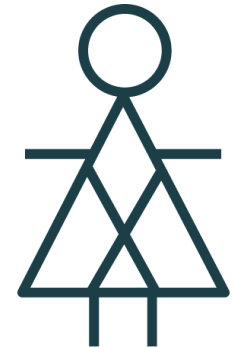
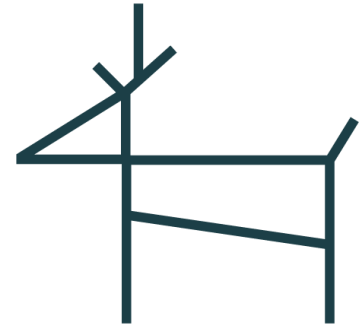
Opiskeluhooltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma hyväksytään kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa
- Opiskeluhooltosuunnitelma tarkistetaan vuoden kuluessa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tarkistamisesta
- Ohjausryhmä sekä esiopetusyhteisö toteuttaa omavalvontamallin itsearviointia säännöllisesti tarkistuslistojen avulla ([EHO-malli](#))

Opiskeluhuoltoa ohjaavat:

- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista
- Lastensuojelulaki
- Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki
- Perusopetuslaki
- Koulukuljetusopas
- Varhaiskasvatuslaki
- Terveystieteiden huoltolaki
- Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014
- Sallan kunnan esiopetuksen opetussuunnitelma 2016
- Kaksivuotisen esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2021
- Sallan kunnan kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman perusteet 2021

Salla

In the middle of nowhere